

VANSTEENLAND, Joris (Sint-Joris-aan-de-IJzer 2 februari 1899 – Aalst 2 februari 1972).
Werd in 1920 onderwijzer te Gistel. In 1928 startte

Joris Vansteenland (rechts) ontvangt de DM-ZB-Standaard uit handen van Staf de Clercq tijdens de VNV-Tollenaere herdenkingsmars (12 juli 1942) en volgt daarmee de gesneuvelde Tollenaere op als commandant-generaal van de DM-ZB. (SOMA)

Vansteenland een pantoffelfabriek die in 1935 ten gevolge van de crisis in vereffening ging.

Als oud-soldaat aan de IJzer werd hij onmiddellijk na de Eerste Wereldoorlog lid van **Verbond der Vlaamse Oud-strijders (vos)**. Hij werd politiek actief in de **Frontpartij** en in 1925 in het **Katholiek Vlaamsch Nationaal Verbond** waarvoor hij in 1932 gemeenteraadslid werd te Gistel en lid van de West-Vlaamse provincieraad. Hij was de nauwste medewerker van **Jeroom Leuridan** in het arrondissement Veurne-Oostende-Diksmuide. Samen met hem stapte hij na 1933 in het **Vlaamsch Nationaal Verbond (VNV)**. In 1935 werd hij arrondissements-leider voor Oostende. In 1936 werd hij voor het **Vlaamsch Nationaal Blok (VNB)** verkozen in de provincieraad. Toen Leuridan in 1939 zijn Kamerzetel ruilde voor de Senaat, volgde Vansteenland hem op.

Na de oprichting van de **Dietsche Militie – Zwarte Brigade (DM-ZB)** in mei 1941 werd Vansteenland adjunct-commandant-generaal. Toen de commandant-generaal **Reimond Tollenaere** in augustus 1941 met het **Vlaamsch Legioen** naar het oost-front vertrok, nam hij diens functie waar. In 1942, nadat Tollenaere was gesneuveld, bekleedde Vansteenland de hoogste post in de VNV-militie. In die hoedanigheid was hij zeer actief in de werving voor het Vlaamsch Legioen en de Waffen-ss en andere (para)militaire formaties, onder meer de Dietsche

Militie-Wachtbrigade die in 1943 een formeel onderdeel werd van de VNV-militie. In januari 1943 bezocht hij Vlaamse leden van de **Nationalsozialistisches Kraftfahrkorps** in Rusland. Hij was medeverantwoordelijk voor de acties van de Dietsche Militie-Politie tegen het verzet in 1944. In september 1944 vluchtte Vansteenland naar Duitsland waar hij nog een belangrijke rol speelde in de VNV-leiding.

Vansteenland kreeg voor zijn aandeel in de **collaboratie** in 1946 de doodstraf voor de krijgsraad. De straf werd in 1947 bevestigd door het krijgshof. In 1949 werd zijn straf omgezet in levenslange opsluiting. In 1951 werd hij vervroegd vrijgelaten. Na de oorlog speelde hij geen enkele politieke rol meer. Hij ging in zaken.

LITERATUUR: B. de Wever, *Greep naar de macht. Vlaams-nationalisme en Nieuwe Orde. Het VNV 1933-1945*, 1994.

ILLUSTRATIE(s), zie: Hendrik Elias, *West-Vlaanderen*.

BRUNO DE WEVER